

Quruq ko‘z sindromi bilan og‘rigan bemorlarda ambulator sharoitda amalga oshiriladigan reabilitatsiya chora-tadbirlarining klinik samaradorligini tahlil qilish

Ro‘ziyev O‘lmas Dilmurodovich

Dolzarbliigi: Bugungi kunda raqamli texnologiyalarning keng tarqalishi va ekologik omillar ta‘sirida quruq ko‘z sindromi (QKS) bilan kasallanish ko‘rsatkichi sezilarli darajada oshmaoqda. Bemorlarning hayot sifatini yaxshilash va ko‘rish qobiliyatini saqlab qolish uchun ambulator sharoitda qo‘llaniladigan reabilitatsiya usullarining samaradorligini baholash muhim ahamiyatga ega.

Tadqiqot maqsadi: Quruq ko‘z sindromi bilan og‘rigan bemorlarda kompleks ambulator reabilitatsiya tadbirlarining klinik samaradorligini o‘rganish va tahlil qilish.

Material va usullar: Tadqiqot doirasida QKS tashxisi qo‘yilgan 60 nafar bemor (120 ta ko‘z) kuzatuv ostiga olindi. Bemorlar ikki guruhga bo‘lindi:

1. **Nazorat guruhi (30 kishi):** Faqat standart namlovchi tomchilardan foydalandi.
2. **Asosiy guruh (30 kishi):** Standart terapiya bilan birga kompleks reabilitatsiya (ko‘z qovoqlari gigiyenasi, apparatli muolajalar va turmush tarzini korreksiya qilish) choralarini ko‘rdi.

Samaradorlikni baholash uchun **Ocular Surface Disease Index (OSDI)** so‘rovnomasi, **Shirmer testi** va ko‘z yoshi pardasining uzilish vaqti (NIBUT) ko‘rsatkichlaridan foydalanildi.

Natijalar: 3 oylik muolajadan so‘ng quyidagi ijobiy dinamika kuzatildi:

- **OSDI ko‘rsatkichi:** Asosiy guruhda subyektiv shikoyatlar 45% ga kamaydi, nazorat guruhida esa bu ko‘rsatkich 20% ni tashkil etdi.
- **Shirmer testi:** Ko‘z yoshi ishlab chiqarish hajmi asosiy guruhda o‘rtacha 12 ± 1.5 mm gacha ko‘tarildi (boshlang‘ich ko‘rsatkich 7 ± 1.2 mm edi).
- **NIBUT testi:** Ko‘z yoshi pardasining barqarorligi asosiy guruhda 4 soniyadan 9 soniyagacha uzaydi ($p < 0.05$).

Xulosa: Ambulator sharoitda o‘tkazilgan kompleks reabilitatsiya chora-tadbirlari (gigiyenik muolajalar va turmush tarzini o‘zgartirish) faqatgina dorilar bilan

cheklangan an'anaviy davolashga qaraganda yuqori klinik samaradorlikni ko'rsatadi. Bu usul ko'z yoshi pardasining barqarorligini sezilarli darajada oshiradi va bemorlarning hayot sifatini yaxshilaydi.

Kalit so'zlar: Quruq ko'z sindromi, rehabilitatsiya, Shirmer testi, OSDI, ambulator davolash.